



MARIESTAD

Toimintasuunnitelma 2018

Suomen kielen hallintoalue

Antaget av

Mariestad

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	2
Toimintasuunnitelma ja budjetti 2018	3
1. Tausta	3
2. Kokonaisvaltainen tavoite	3
3. Etusijaistetut panostukset vuonna 2018.....	4
3.1. Esikoulutoiminta	4
3.2. Vanhushoito	5
3.3. Kieli ja kulttuuri.....	5
3.4. Kokonaisvaltainen tiedottaminen ja suomenkielinen palvelu	5
4. Vaikuttaminen, osallisuus ja neuvonpito	6
4.1. Koordinointi	7
4.2. Seuranta	7
5. Budjetti 2018	7



Toimintasuunnitelma ja budjetti 2018

1. Tausta

Mariestadin kunta on ollut osa suomen kielen hallintoaluetta vuodesta 2015 lähtien. Kunnan ruotsinsuomalaisella vähemmistöllä on tästä johtuen laajennetut oikeudet Ruotsin lain kansallisista vähemmistöistä ja vähemmistökielistä (2009:724) puitteissa. Kunta sallii suomen kielen käytön kohtaamisissa kunnan kanssa, tukee ruotsinsuomalaista kulttuuria sekä edistää ruotsinsuomalaisen vähemmistöryhmän asemaa luonnollisena osana Ruotsalaista yhteiskuntaa.

Suomen kielen hallintoalueesta laaditaan vuosittain budjetti- ja toimintasuunnitelma. Suunnitelmasta neuvotellaan vähemmistön edustajien kanssa ja lopullisen päätöksen siitä antaa kunnanhallitus.

Ruotsin vähemmistölaki (2009:724) sekä vuoden 2016 laaja kartoitus kunnan ruotsinsuomalaisten tarpeista ja toiveista asettaa lähtökohdat vuoden 2018 toimintasuunnitelmalle. Etusijaistetut panostukset on laadittu yhteistyössä vähemmistön edustajien sekä kunnan sisäisen yhteistyöryhmän kanssa.

Budjetti- ja toimintasuunnitelma on käsitelty neuvonpitoryhmän kokouksessa 2017-11-28 sekä sisäisen yhteistyöryhmän tapaamisessa 2017-12-12.

2. Kokonaisvaltainen tavoite

Kunta kehittää työtapojaan suomen kielen hallintoalueen parissa turvatakseen vähemmistölainsäädännössä taatut oikeudet ruotsinsuomalaiselle vähemmistölle. Työn on oltava suunnitelmallista ja pitkäjännitteistä. Hallintoalue työn tavoite on tehdä kansalliset vähemmistöt ja vähemmistöjen oikeudet luonnolliseksi osaksi kunnan työtä.

3. Etusijaistetut panostukset vuonna 2018

Kansallisten vähemmistöjen sekä suomen kielen hallintoalueeseen liittyvän työn ollessa suhteellisen uutta, tiedotuspanostukset säilyvät tärkeässä roolissa vuonna 2018. Tiedottamisen avulla kunta pyrkii ensisijaisesti lisäämään ruotsinsuomalaisten tietoisuutta omista oikeuksistaan, mutta myös kunnan työntekijöiden tietämystä vähemmistölaista. Vuoden 2017 aikana kunta on pyrkinyt parantamaan suomenkielisten palvelujen saatavuutta suomenkielisen henkilökunnan kielitaitoja kehittämällä. Vuonna 2018 aikana Mariestadin kunta tulee panostamaan vähemmistölainsäädännön sisällön tunnetuksi tekemiseen niin kunnan työntekijöiden, vähemmistön edustajien, kuin muun väestönkin keskuudessa.

Esikoulutoimintaa ruotsinsuomalaisille lapsille sekä vanhushoivapalveluita ikääntyneille ruotsinsuomalaisille kehitetään ja parannetaan vuonna 2018. Kielitaitoisen henkilökunnan rekrytointi on avainasemassa suomenkielisen palvelun takaamiseksi. Kunta omaksuu työhön uusia ideoita ja kokeilee uusia työtapoja, kuten digitaalisia työkaluja opetus- hoito- ja hoiva-aloilla.

Oikeus omaan kulttuuriin ja omaan kieleen on ihmisoikeus. Tästä syystä valtiontukea tullaan käyttämään ruotsinsuomalaisen kulttuurin sekä suomen kielen tukemiseen. Kunta tulee järjestämään erilaisia suomiaiheisia kulttuuritapahtumia, kuten konsertteja, elokuvia ja näyttelyitä, eri ikäryhmille vuonna 2018. Näin kunta pyrkii lisäämään vähemmistöryhmän näkyvyyttä, vahvistamaan ruotsinsuomalaista identiteettiä, sekä edistämään vähemmistökielen ja kulttuurin asemaa luonnollisena osana ruotsalaista yhteiskuntaa.

3.1. Esikoulutoiminta

Ruotsin vähemmistölain (2009:724) pykälän 17 mukaan, suomea puhuvalla lapsella Mariestadissa on oikeus saada paikka esikoulutoiminnassa, jossa toiminta on kokonaan tai osittain suomenkielistä.

Suomenkielinen esikoulutoiminta alkoi kunnassa, Österåsenin esikoululla, syksyllä 2017. Vuoden 2015 tilastojen (SCB) mukaan, kunnassa on satakunta lasta joiden huoltajat voisivat olla kiinnostuneita siitä, että heidän lapsensa käyttää suomen kieltä esikoulussa. Tällä hetkellä kunnassa on kahdeksan lasta, jotka saavat suomenkielisiä esikouluaktiviteetteja kerran viikossa. Lasten lukumäärä ryhmässä voi nousta, mikäli kysyntä suomenkieliselle toiminnalle kasvaa.

Kulunee vuoden aikana, suomea puhuvat lapset saivat opetusta suomeksi määrättyinä ajankohtina. Esikoulutoiminta jatkuu myös vuonna 2018 ja vie osan valtiontuesta. Lisäksi tuen avulla voidaan tarjota uutta päiväkotimateriaalia, kuten

suomenkielisiä kirjoja tai digitalisia apuvälineitä. Kunta suunnittelee myös lapsille suunnattua kulttuuritapahtumaa Österåsenin päiväkodilla. Vuonna 2018 kunta jatkaa tiedottamista oikeudesta suomenkieliseen esikoulutoimintaan.

3.2. Vanhushoito

Suomenkielisille vanhushoivapalveluille on Mariestadin kunnassa tarve johtuen ikääntyvästä suomenkielisestä väestöstä. Ensimmäinen ja tärkein askel suomenkielisten vanhushoitopalveluiden tarjoamisessa on suomenkielisen henkilökunnan rekrytointi. Kunnan tavoitteena on tukea ruotsinsuomalaista identiteettiä vanhuudessa niin kielellisesti kuin kulttuurisestikin. Tämä voidaan toteuttaa muun muassa rekrytoimalla suomenkielistä henkilökuntaa, ja koordinoimalla suomenkielistä apua sitä tarvitseville. Kunta tarjoaa myös suomenkielistä kirjallisuutta, televisio-ohjelmia, musiikkia, juhlapyhien viettoa sekä muita aktiviteetteja ikääntyneille.

Vuonna 2018 kunta kokeilee myös digitaalisen kuntoutus ja aktiviteetti apuvälineen käyttöä vanhushoitotyössä, jota voi käyttää myös suomen kieltä taitamaton hoitohenkilökunta. Kunta tulee myös selvittämään mahdollisuutta järjestää suomenkielinen opintopiiri.

3.3. Kieli ja kulttuuri

Kunnan kulttuurityön tavoite on vahvistaa ruotsinsuomalaisen vähemmistön identiteettiä ja kulttuuria. On myös tärkeää lisätä ruotsinsuomalaisen vähemmistön näkyvyyttä kunnassa torjuakseen marginalisoitumista sekä ennakkoluuloja. Suomen kieli sekä ruotsinsuomalainen kulttuuri tuodaan esiin positiivisella ja modernilla tavalla.

Vuonna 2018 kunta aikoo järjestää kohderyhmälle sopivia kulttuuritapahtumia. Tapahtumat voidaan organisoida yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kuten vähemmistöhanke Fin i Västin kanssa. Suunnitelmissa on juhlistaa ruotsinsuomalaisten päivää ja suomen kielen päivää sekä järjestää konsertti nuorille aikuisille.

Esimerkkejä muista vuodelle 2018 suunnitelluista aktiviteeteista ja tapahtumista on näyttää suomalaisia elokuvia Mariestadin elokuvateatterissa, hankkia lisää suomenkielistä kirjallisuutta kirjastoon, järjestää kulttuuritapahtuma lapsille päiväkotiin sekä vanhuksille vanhainkotiin, sekä järjestää muita musiikki, taide ja tanssitapahtumia kunnassa. Kunta selvittää myös mahdollisuutta tuoda suomiaiheinen näyttely Vadsbo museoon.

3.4. Kokonaisvaltainen tiedottaminen ja suomenkielinen palvelu

Vähemmistöoikeuksista sekä suomen kielen hallintoalueesta tiedottaminen kunnan asukkaille sekä työntekijöille jatkuu vuonna 2018. Informaatiota tullaan edelleen levittämään paikallislehdissä sekä kunnan kotisivuilla. Uutena lisänä perustetaan elektroninen uutiskirje sekä hyödynnetään entistä enemmän sosiaalista mediaa. Myös olemassa olevaa painettua materiaalia käännetään suomen kielelle.

Sisäinen tiedottaminen kunnan työntekijöille tapahtuu ensisijaisesti Navet - intranetissä. Esimiehiä kehoitetaan informoimaan suomen kielen virallisesta statuksesta, ja koordinaattori informoi osaltaan hallintoalueesta osallistumisissaan kokouksissa ja tapahtumissa.

Jotta kunta pystyy turvaamaan vähemmistölainsäädännön asettamat vaatimukset suomenkielisistä palveluista, suomenkielisen henkilökunnan rekrytointi on tärkeää. Myös nykyisen henkilöstön kielitaitoja on hyvä hyödyntää koordinoimalla suomen kieltä taitava työntekijä suomenkielistä palvelua tarvitsevalle.

4. Vaikuttaminen, osallisuus ja neuvonpito

Vähemmistölainsäädännön 5 § mukaan on hallintoviranomaisten annettava kansallisille vähemmistöille mahdollisuus vaikuttaa heitä koskeviin kysymyksiin ja neuvoteltava vähemmistöjen edustajien kanssa heitä koskevista asioista mahdollisimman paljon. Vähemmistöillä tulee myös olla mahdollisuus vaikuttaa taloudellisiin kysymyksiin liittyen vähemmistöpoliittisiin hankkeisiin. Mariestadin kunnalla on velvollisuus neuvotella ruotsinsuomalaisen vähemmistön kanssa sekä antaa heille vaikutusvaltaa heitä koskevissa asioissa.

Suomenkielinen neuvonpitoryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa vuoden 2018 aikana keskustellakseen valtiontuen käytöstä sekä muista hallintoalueeseen liittyvistä kysymyksistä. Neuvonpitoryhmään etsitään uusia jäseniä nuorison keskuudesta nuorisovaikutusvaltaa lisätäkseen. Myös päiväkotikäisten lasten vanhempia pyydetään osallistumaan neuvonpitoryhmään edustamaan suomenkielisiä lapsia kunnassa.

Vuoden 2018 lopulla järjestetään suomen kielen hallintoalueen avoin neuvonpito, jolloin kaikilla kiinnostuneilla on mahdollisuus kuulla ja kertoa toiveistaan sekä tarpeistaan.

4.1. Koordinointi

Koordinaattorin virka on 50 prosenttia. Koordinaattorin tehtävät säilyvät samoina kuin aikaisempinakin vuosina.

4.2. Seuranta

Vuoden 2018 budjetti- ja toimintasuunnitelman seuranta tapahtuu neuvonpitoryhmän kokouksissa. Kunta raportoi myös valtiontuen käytön vuosittain Tukholman läänin lääninhallitukselle.

5. Budjetti 2018

Suomen kielen hallintoalueen jäsenenä Mariestadin kunta saa vuosittain 660 000 kruunua valtionavustusta. Valtionavustuksella kompensoidaan vähemmistölain säädännön seuraamisesta aiheutuvat lisäkustannukset suomen kielen ja kulttuurin tukemiseksi.

Alue	Summa (kr)
Esikoulutoiminta	100 000
Vanhushoivapalvelut	100 000
Kieli ja kulttuuri	130 000
Tiedottaminen, suomenkielinen palvelu sekä neuvonpito	80 000
Koordinointi	250 000
Yhteensä	660 000

Veera Säisä
Suomen kielen hallintoalueen koordinaattori
2017-12-18